

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0724101520
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0724101520.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: U. B., M.. XX. J. XXXX, R. L. XXX/XX, P., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže zo 7. marca 2018, č. GR ZVJS-d-11817/14-2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. 15 Sas 39/2024-15 zo 7. októbra 2024 takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- II. Účastníkom sa nepriznáva právo na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže preskúmaným rozhodnutím zo 7. marca 2018 zastavilo konanie o žiadosti žalobcu o dávku výsluhového zabezpečenia. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca už 6. júna 2018 podal správnu žalobu Krajskému súdu v Bratislave. Ten ju postúpil Krajskému súdu v Nitre, z ktorého prešiel výkon súdnictva na Správny súd v Bratislave. Tento súd ju uznesením č. k. NR-22Sa/20/2023-145 zo 14. februára 2024 odmietol. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca kasačnú sťažnosť, a preto bol spis predložený tunajšiemu súdu, kde sa vedie pod sp. zn. 6 Ssk 49/2024.

2. Medzičasom generálne riaditeľstvo rozhodnutím z 18. septembra 2023 znova rozhodlo o zastavení konania o novej žiadosti o dávku výsluhového zabezpečenia. Žalobca sa domáhal jeho preskúmania správnou žalobou, ktorú podal na správny súd 27. októbra 2023 pod sp. zn. 15 Sas 32/2023. V tomto konaní neskôr rozšíril svoju žalobu tak, že znova navrhol aj preskúmanie skoršieho rozhodnutia generálneho riaditeľstva zo 7. marca 2018. Správny súd túto časť žaloby vylúčil na samostatné konanie (vedené pod sp. zn. 15 Sas 39/2024).

3. Tu napadnutým uznesením č. k. 15 Sas 39/2024-15 potom odmietol správnu žalobu v tejto vylúčenej časti podľa § 98 ods. 1 písm. b) SSP. Na odôvodnenie uviedol, že pred správnym súdom už prebieha konanie o preskúmanie rozhodnutia zo 7. marca 2018 pod sp. zn. NR-22Sa/20/2023, hoci spis sa nachádza na kasačnom súde na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti. V tej istej veci toho istého žalobcu tak na správnom súde prebieha skôr začaté konanie, čo zakladá dôvod odmietnutia žaloby.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca domáha zrušenia preskúmaného rozhodnutia generálneho riaditeľstva a uloženia povinnosti žalovanému vrátiť žiadosť z 15. novembra 2013 Sociálnej poisťovni ako príslušnému orgánu. Znova zdôraznil, že generálne riaditeľstvo bolo oprávnené konať a rozhodovať o nárokoch na starobný dôchodok, na ktorý vznikol nárok podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení účinného do 30. júna 2002. Od 1. júla 2002 koná a rozhoduje o starobných dôchodkoch, na ktoré vznikol nárok podľa § 132 ods. 1 písm. a) cit. zákona, Sociálna poisťovňa. Pritom na to všetko mohol žalobca súd upozorniť, ak by bolo nariadené verejné pojednávanie.

5. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) bez ohľadu na uplatnené sťažnostné body (§ 453 ods. 2 v spojení s § 203 ods. 2 SSP).

7. Podľa § 31 ods. 5 SSP začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci toho istého žalobcu prebiehalo na správnom súde iné konanie. V nadväznosti na to § 98 ods. 1 písm. b) SSP ukladá správne mu súdu odmietnuť správnu žalobu, ak o tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha pred správnym súdom skôr začaté iné konanie. Zo znenia citovaného ustanovenia je však zrejmé, že prekážka prebiehajúceho konania môže byť dôvodom odmietnutia žaloby len vtedy, ak v čase odmietnutia ešte takéto iné, skôr začaté konanie prebieha (porov. prítomný čas „prebieha“). To napokon zodpovedá aj stanovisku doktríny (pozri v tomto smere inštruktívne už Štajgr, F. a kol. Učebnica občianskeho procesného práva. II. prepracované a doplnené vydanie. Osveta : Bratislava 1959, s. 168 a 169), ale aj judikatúry (porov. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 15/2013), v zmysle ktorého prekážka skôr začatého konania (litispendencie) odpadá, len čo sa skôr začaté konanie právoplatne skončilo.

8. V tu prerokúvanej veci videl správny súd prekážku prebiehajúceho konania v konaní vedenom pod sp. zn. NR-22Sa/20/2023, v ktorom sa žalobca domáhal preskúmania totožného rozhodnutia ako v tu prerokúvanej veci (preskúmaného rozhodnutia zo 7. marca 2018) a ktoré sa pôvodne začalo ešte 6. júna 2018. Sám správny súd však uviedol, že uvedené konanie bolo zastavené uznesením správneho súdu zo 14. februára 2024. Pretože toto rozhodnutie vydal sudca a nebola proti nemu prípustná sťažnosť (§ 152 ods. 1 SSP a contrario), podľa § 151 ods. 2 SSP nadobudlo právoplatnosť dorúčením účastníkom. Podľa obsahu spisov tunajšieho súdu sp. zn. 6 Ssk 49/2024 je na tomto uznesení vyznačená právoplatnosť 22. februárom 2024. Týmto dňom sa tak konanie sp. zn. NR-22Sa/20/2023 skončilo, čo znamená, že k 7. októbru 2024, kedy súd vydal tu napadnuté uznesenie č. k. 15 Sas 39/2024-15, už toto konanie neprebiehalo.

9. V prerokúvanej veci sa však žalobca domáha preskúmania rozhodnutia orgánu verejnej správy. Podľa § 178 ods. 1 SSP, ktorý platí aj v konaní v sociálnych veciach (§ 199 ods. 3 SSP), sa musí správna žalobca zásadne podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia, proti ktorému smeruje. Rozhodnutie generálneho riaditeľstva zo 7. marca 2018, ktorého prieskumu sa žalobca domáha, mu bolo v každom prípade oznámené pred 6. júnom 2018, kedy proti nemu podal správnu žalobu v konaní sp. zn. NR-22Sa/20/2023. Bez nutnosti podrobnejšie zisťovať dátum tohto oznámenia je z rozhodnutí súdov v uvedenom konaní zrejmé, že správnu žalobu nepovažovali za predčasnú, teda k oznámeniu rozhodnutia v každom prípade došlo pred týmto dňom. Nová správna žaloba podaná či už v roku 2023 alebo v roku 2024, teda päť, resp. šesť rokov po oznámení preskúmaného rozhodnutia, je celkom zjavne podaná po uplynutí lehoty ustanovenej v § 178 ods. 1 SSP. Už to samo osebe tak opodstatňovalo jej odmietnutie aj podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP.

10. Správny súd nepochybil ani v tom, že o odmietnutí rozhodol bez nariadenia pojednávania. Podľa § 107 ods. 1 SSP sa totiž pojednávanie musí nariadiť na prejednanie veci samej, teda na prejednanie obsahu správnej žaloby a vykonanie prípadného dokazovania. Rozhodnutím o odmietnutí žaloby sa však nerozhoduje vo veci samej, ale naopak, o podmienkach konania. O nich má správny súd podľa § 97 SSP rozhodnúť kedykoľvek za konania, a to aj bez nariadenia pojednávania. Takýto výklad citovaných ustanovení nie je v rozpore ani s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (porov. napr. uznesenie sp. zn. I. ÚS 87/97, nález sp. zn. II. ÚS 499/2012, ods. 15.3, uznesenie sp. zn. II. 472/2013, ods. 7.2, alebo nález sp. zn. II. ÚS 285/2017, ods. 17.3.2), ani judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok z 12. novembra 2002, Döry proti Švédsku, sťažnosť č. 28394/95).

IV.

Záver

11. Správny súd tak vo výsledku správne dospel k záveru, že sú tu dôvody na odmietnutie správnej žaloby žalobcu, založené na tom, že bola podaná dávno potom, čo sa už preskúmané rozhodnutie stalo predmetom iného súdneho konania. Keďže napadnuté uznesenie je tak (hoci z iných právnych dôvodov) správne, kasačný súd podľa § 461 SSP uznesením (§ 457 ods. 2 SSP) zamietol žalobcovu kasačnú sťažnosť.

12. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobca bola v kasačnom konaní neúspešný a žalovaný síce úspech mal, no kasačný súd nezistil výnimočné dôvody, aby mu nárok na náhradu trov priznal.

13. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.